

BACSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Rekla szám ára 4 kr.

Hétlői szám 2 kr.

Feladó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája Kázinoy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Vojnich-palotában
Telefon szám 49.
Nyitottór aorokint 40 krajczá

Budapesti táviratok.

A tiltakozó népgyűlés.

A mai, ex-lex ellen tiltakozó népgyűlésen, amelyet az újvártéren tartottak meg, óriási közönség gyűlt egybe. A rendőrség teljes számban vonult ki és az esetleges tüntetések elhárítására az üllői úti kaszárnyában koncentrálták a katonaságot.

A népgyűlésen több ellenzéki országgyűlési képviselő és az egyetemi ifjúság is részt vett. A gyűlés elnökének *Holló Lajos* drt, jelölték ki s kivülr a fővárosi körök valamennyie is egy-egy elnököt választottak a saját kebelükből. A függetlenségi párt képviselőiben *Barabás Béla* országgyűlési képviselő mondott nagyobbszabású beszédet, a nemzeti párt nevében *Gulner Gyula* országgyűlési képviselő beszélt. A demokrata kör elnöke *Dr. Vázsonyi Vilmos* rendkívül hatásos beszédben tárta fel a helyzetet; a munkások nevében *Kiss Károly* beszélt; a fővárosi asztaltársaságok nevében pedig *Kasics Péter*.

A népgyűlés megtartása után, s már a gyűlés közben is nagy tüntetések voltak, de a tüntetőket a lovasrendőrség csakhamar szétverte. A tüntetők közül sokat elfogtak, akiket a rendőrség kerületi börtönébe kísért.

Bánffy Bécsben.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt, *Báró Fejérvári Géza* honvédelmi minisztert és *Lukács László* pénzügyi minisztert OFelsége ma délelőtt együttes kihallgatáson fogadta. *Bánffy Ö* felsége elé terjesztette az ellenzéki pártok kívánalmait, megállapodás azonban nem jött létre és a koronatanács holnap délelőtt tovább fogja tárgyalni a beke-pontokat.

Birkáss tanácsnok sajtópere.

(Telefon tudósítás.)

A szegedi esküdszék ma délelőtt tárgyalta ama sajtópert, amelyet *Birkáss Lajos* tanácsnok emelt *Báics István* ügyvédi irnok ellen.

Az eset úgy történt, hogy *Birkáss* mult évi július hóban, amikor *Báics* egy bizonyos ügyben hivatalában járt, ez utóbbit a hivatalos helyiségéből állítólag kidobta. *Báics* ekkor lapunk mult évi 105. számában Nyitltér alatt »Pályatvesztelt tanácsnok« cizmmeel egy eziket közölt, amelyben a tanácsnok rágalmazást és becsületsértést talált, ami miatt *Báics* ellen sajtópert indított.

A mai végelárgyaláson *Pókai Elek* elnökölt. Vádoltat *dr. Balassa Ármin* szegedi ügyvéd, a kitünő kriminálista védte, a vádhatóság pedig *Dr. Csillag Károly* ügyvéd kérvj-selte.

Pókai elnök pontban 9 órakor nyitotta meg a lárgyalást. Az esküdtek kisorsolásánál csupán a vádolt élt visszavetési joggal. Aztán megalakult az esküdszék, *dr. Balassa* a rövid előterjesztése után néhány okiratot olvasott fel. A beidézett 4 tanu kihallgatását mellőzték. Az ügyész vádbeszédének és *dr. Balassa* szép védbeszédének elhangzása után az esküdtek határozathozatalra vonultak vissza s rövid tanácskozás után az esküdtek elnöke fél 1 órakor kihirdette az esküdtek következő verdiktjét:

Vádolt a »Pályatvesztelt tanácsnok« cikk szerzője? 12 igen.

Van-e a cikkben becsületsértés és rágalmazás? 6 igen, 6 nem.

Vétkes-e szerző a becsületsértésben és rágalmazásban? 6 igen, 6 nem.

Ezen verdikt alapján a kir. törvényszék vádoltat felmentette.

Mint értesülünk, a tisztviselői kar *Birkáss* tanácsnokot megérkezésekor ovátióval fogadja.

A színügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Szabadka város színügyi bizottsága rendkívül érdekes ülést tartott tegnap délelőtt a városháza tanácstermében.

Az ülésen résztvettek *Olsavszki Jenő* alelnök, *Bezerédi, Vermes, Piukovics* országgyűlési képviselők, *Dr. Milkó Izidor, Dr. Blau Géza, Dulits főjegyző* és *Tillmann főszámvevő* bizottsági tagok.

A lemondott elnök *Szibenburger Károly* helyett az elnöki tisztet *Olsavszki Jenő* alelnök töltötte be, a jegyzőkönyvet *Dr. Bölcs* vezette.

Az ülés első tárgya volt a lemondott elnök *Szibenburger Károly* levelének föl-olvasása. Amikor a levelet felolvasták, a jelenvoltak egyhangulag kijelentették, hogy a lemondást nem veszik tudomásul és erről kérik az elnököt értesíteni. *Olsavszki* alelnök erre kimondta a határozatot, amely szerint az elnök lemondását tudomásul nem veszik és felkérlik, hogy tartsa meg az elnöki tisztét továbbra is és az eddigi működéséről köszönetet és bizalmat szavaznak neki. A második tárgy volt a színház kiadása a jövő évre. E tárgyhöz elsőnek *Bezerédi István* szólalt fel, aki amellet érvelt, hogy pályázatot hirdessenek, mert ha egyszerűen, pályázat nélkül adják Pestinek, akkor ismét úgy járnak mint az idén, hogy oly gyenge erőket fog szerződteni az igazgató, hogy a közönség kívánalmainak nem lesznek képes elegend tenni. *Vermes Béla* azt kívánja, hogy azon esetben, ha a színházat jövőre is Pestinek

adják, már most szerződtesen új tagokat és ezeknek névsorát terjeszse a színügyi bizottság elé. Különböben ő is pártolja *Bezerédi* indítványát, már azért is, mert az igazgató

egyáltalán nem respectálja a színügyi bizottság határozatait s többek között fölemlíti, hogy már öt héttel ezelőtt felhívták a directort, hogy egy szalon színészt szerződtesen és a kart egészítse ki, mindaddig azonban ennek nem felelt meg.

Piukovics József élesen kikel a tanács azon eljárása ellen, hogy a színügyi bizottság határozatait nem respectálja és úgy intézkedik mint jónak látja, a miért is a director egyáltalában figyelembe sem veszi a színügyi bizottság határozatait. Ezen eljárás ellen orvoslást kér.

Ezután *Olsavszki* elnök az ügyet szavazás alá bocsátja egy tag kivételével valamennyi a pályázat meghirdetése mellett van, a miért is azt a határozatot hozták, hogy a színházat jövő évre pályázat útján adják ki s a benyújtási határidő február 1-je. Ezen pályázati hirdetményt a Színészeti közlönyben fogják közzétenni.

Az igazgatónak azon kérelmét, hogy a subventiót adják ki, a bizottság megtagadta még pedig azon indokból, mert ama határozatnak, hogy új tagot szerződtesen a kart egészítse ki, nem tett eleget, s *Piukovich* indítványára elhatározták, hogy azon esetben ha február 1-éig nem pótolja a társulat személyzetét a subventiót vissza tartják.

Határozatot hozott továbbá a színügyi bizottság, hogy a vasárnap délutáni előadásokat betiltsa, illetve ezeknek tartását a bizottság külön engedélyétől teszi függővé s az eddig tartott előadások miatt 5 frt bírságot rótt ki az igazgatóra.

Határozatot hoztak abban is, hogy a pén-teki előadások bérletszünetben tartassanak, ha ennek az igazgató nem felel meg, ugy esetenként 50 frt bírságot rónak ki rá. Több tárgy nem lévén az ülés fél egy órakor véget ért.

— a —

Különfélék.

— **Lapunk felelős szerkesztője** hosszabb időre külföldre utazván, visszaérkeztéig a felelősséget *Dr. Blau Géza* ügyvéd ur vállalta el.

— **Közgyűlés.** Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1899. évi január hó 21-én d. e. 9 órakor a „Pest város”-hoz címzett szálloda nagytermében tartja rendes havi közgyűlését.

— **Gazdasági szakértő.** Szobonya Bezerédi ny. kir. földmivesiskolai igazgató, ilyen, évekig vezette és szervezte az ny. kir. földmives iskolát s most saját és miuta szőlőtelepét kezeli a sz

törvényszék f. évi január 15-én a hatásköre alá tartozó területre gazdasági szakértőül ki-nevezte s a törvényszék teljes tanácsa előtt az előírt hivatalos esküt le tette. Lak. Szabadka, Wesselényi-utca 218.

— **Schröder Aladár lefokozása.** Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi albizottsága tegnapi délelőtti tartott ülésén Schröder Aladár pénzügyi titkárt lefokozásra és hivatalból való áthelyezésre ítélte.

— **Lemondás.** Dr. Magai Sándor kir. ítélőtáblai bírót járásbíró az I. választókerület választói a törvényhatósági bizottság tagjává megválasztották; dr. Magai azonban hivatkozva arra, hogy még nem lakik 2 év óta Baján, a választóknak benne helyezett bizalmat melegen megköszönve, a bizottsági tagságról lemondott.

— **A MÁV. altiszti kör bálja** szombaton este folyt le a »Pest szálloda« termeiben. Annyi sok és szép leány gyűlt itt össze nemcsak helybeliek, de vidékről is, hogy tulzsfeltség miatt alig lehetett táncolni. De a derék rendezőség kitett magáért, nem panaszkodhatott ott senki sem, hogy nem jól mulatdaczára a nagy hőségnek ami a teremben ben uralkodott, folyton táncoltak és a Béla cigány mikor már azt hitte hogy a párok kimelegedtek és kifáradtak a táncban, talán ő is pihentethetné a vonóját, felhangzott az újrás és bizony-bizony jártak volna akár szakadatlanul is világos virradtig. Az első négyest több mint 100 pár táncolta. A megjelent hölgykoszorúból a következőket jegyezhetjük fel, mert az összes jelenvöltoakat teljes lehetlenség volt feljegyezni, amiért is bocsánatot kérünk tőlük. Szaghmeister Gizella, Neubauer Anna, Tóth Irma, Etséri Piroksa, Berger Elvira, Niszterné, Kohn Sándorné, Kenyeres Mariska, Emich Ilonka, Lichtner Lajosné, Heilbrun Hermina, Stein Karolin (Ada), Maroczi Etel (Szeged), Novák Margit (Halas), Molnár Vilma, Thiberger Rózsa, Mánijs Juliska, Guttmann Luiza, Borza Flóra, Thurzó nővérek, Ramberger Ilonka, Kósa nővérek, Barth Henrikné, Lakatos Anka, Borhaus Zsófia, Racsmány Ilonka, Lankai Aranka, Patkós Etelka (Szeged), Hévízi Ilonka (Halas), Sloszárk Józsika, Nagy Margit, Ferencsics Mariska, Ilés Katicza, Szekeres Etel, Lapos nővérek, Virágh Irma, Hajós Teréz (Szeged), Lengyel nővérek, Kun Etike, Tóth Gizella, Vécs Jánosné, Tómicz Dragina, Szalay Berita, Tóth nővérek, Ifkovics Anna, Barna Gyuláné, stb. stb.

— **Szurkálás.** Vigan voltak a legények tegnap egyik zimonyi-uti vendéglőben, a bornak azonban csakhamar meg volt a hatása, mert a legények összeverekedtek és Török Kálmánt valaki a legények közül megszurkálta. Az előhívott mentők sebeit bekötötték és kórházba vitték.

— **Hirtelen halál.** Nagy István napszámos tegnap délelőtti elment egyik barátjához látogatába. Beszélgetés közben egyet-egyet hájtottak a sillerből, egyszerre csak megakadt a szó Nagy István torkán, mert hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. A mentők a böncházba vitték.

— **Tűz.** Ma reggel 5 óraker a topolyai határán egy szálláson szalmatűz volt. A tűzön vonultak ki, mert a városban kívül ködhetnek.

— **Holt.** az előjáróság Ruff és Mayer bordó czég raktárában hamis bort ülték a központi borellenőrző

bizottságnak vegyelemzés végett. — Szomorú dolog, hogy hazánkban úgy elvan terjedve a hamis bor, mely a híres magyar borokat agyon-silánylja. Az ország el van árasztva hamis borral, melynek szálat Pécsre vezetnek.

— **Kis diákok vasárnapja.** Lesz öröm a kis diákok között, ha meghallják, mit rendelt el a kultuszminiszter bácsi. — Vasárnapra ugyanis ezután nem kapnak feladatot a kis diákok, a kiket a tanítójuk eddig evvel is megterhelt. Így hát a vasárnap egészen szabad az iskolás gyermekeknek, akik ugyis elég ludást szednek magukba egész héten át.

— **Lefoglalt hamis borok.** Bács-Petrovo-szelón a hatóság nagymennyiségű gyanús bort foglalt le, s az most a szerbek karácsony éjszakáján befagyott. No ez már elég bizonyíték, hogy a bor, nem bor, hanem víz és kotyvalék.

— **Szerencse a szerencsötlenységben** Schmidt Adolf, a »Reich Farkas fia« czég segédje Baján f. hó 12-én elküldötte egyik fiatal, nemrég szabadult segédét a revolveréért, Schmidt is, a fiatal segéd is, azt hitték, hogy a lövegyver nincs megtöltve. A fiatal segéd, mikor a kért és üresnek vélt revolvert elhozta, tréfából egyik inasra fogta azt és abban a pillanatban elsült a fegyver. Szerencsére csak nyakát horzsolta a golyó a halálra rémült fiúnak és az ijedségen kívül alig történt baja.

— **Tűz.** Kiszegyesen f. hó 13-án éjjel Csernyik Benus szállásán tűz pusztított. Ugyanis az istállóban felhalmozott nagymennyiségű takarmány és szalma — eddig ismeretlen okból meggyuladt s ennek füstjéből az istállóban levő jószág, 11 drb marha és 6 ló megfuladt. A kár mintegy 1500 frtot tesz ki, de a biztosítás révén ezen összeg java része megtérül.

— **Mindnyájunkat érhet baleset.** Üdvös intézményt hoztak be derék mentőinknél. Ugyanis gyönyörű kivitelű gyufatartókat szerettek be, amelyek belsejében gyűjtő persely van s ezeket a kávéházak asztalain elhelyezik. Kívánjuk, hogy naponként megteljenek, mert megérdemelnek a legszegényebtből is mentőink egy csekély pénzajándékot.

— **Zsarolási kísérlet.** Érdekes fenytő feljelentést tett a napokban Fischer Guttmann moholi lakos az újdéki kir. ügyészségnek. A nagyszakálu, őszes, hatalmas termetű Fischer Guttmann mindenkor viselven mellén egy nagy vitézségi arany érmét. Honnan van neki az a nagy vitézségi arany érem? Hát onnan, hogy a kőniggráti csapatában, a hol ő mint szakaszvezető harczol a 6-ik gyalogezredben — midőn ezredének a zászlótartója halálosan megsebesült a porosz katonák közül kettő az ezred zászlaját hatalmába akarta keríteni, ő ezt meglátva, halált megvető bátorsággal küzdelemre kelt a zászlóért és az ellenséges katonák egyikét lelötte, a másikat leszurta. Bár ő maga is több sebből vérzett, a zászlót megmentette és az Elba hídján átcepelve átadta ezredének, a hol azután a sok véresvetsztől kimerülten összerogyott. Ezért kapta kitüntetésül a nagy aranyérmét s később 100 frt évi kegydíjat ő felsége külön kegyelméből. Ezt a kitüntetést vagyis inkább a cüángot megirigyelte egy bacsófdvári Német János nevű ember, ki levelet küldött az öreg Fischernek, melyben azzal fenyegette, hogy ha nem küld neki 200 frtot, hát feljeleni őt csalásért mivel a főt leírt hóstettet nem Fischer, hanem ő, a levél írója vitte véghez. Az öreg Fischer e miatt jelentette fel Német Jánost s kérte a zsarolás vétsége miatt elmarasztalni. Kíváncsian várjuk a bírői ítéletet, mely bi-

zonyára meghozza az öreg Fischernek az elégtételt.

— **Szini engedély.** Deák Péter Zombor és Baja városok színigazgatója a szolgabírószágtól engedélyt kért arra, hogy tavaszra Ó-Becsen játszhasson. A szolgabírószágtól valószínű, hogy meg is adja az engedélyt.

— **Leány lopás.** Minden évben előfordu egy lány szoktetés vagy lánylopás a szerbek között. E hó 7-én Stefanov Pájó b-földvári lakos azzal a panasszal jött a rendőrséghez, hogy az ő szép Ivánka leányát ellopták. A szerelmes tolvajok Petrovics Milivoj és két testvére Sztevo és Dusan b-földvári legények, a kik az utcán erőszakkal kocsi-ra dobták a leányt és elvagtattak vele Ó-Becsdre és Tomics Kójo házában vannak. A panaszos apa előadta, hogy lóra kapva utánuk vágatott, de mikor közel érte a leányrablókat, azok rálőtték revolvereikkel. A rendőrség az apa segítségére menve, csakugyan megtalálta a leányt Tomics házában és az apának átadták a szép Ivánkát. A leány rablókat pedig a bíróságnál jelentették föl.

A gentleman.

(Botrány egy nyomdában.)

Ki meri azt mondani, hogy Szabadka nem botváros? Akad mindenkor egy-egy u r, aki megfélekedzik arról, hogy mivel tartozik annak az állásnak, melyet a társadalomban elfoglal, még nem veszett ki a vadság, az állatiasság némely emberhözbe bujtatott indiuidumból. Az ilyen emberek nem érdemlik meg, hogy a nyilvánosság előtt eltiukoljuk nevét, hogy a társadalom, melyben előkező posztót foglalt el, lesújtó ítéletet meghozza fölére.

Lehetetlen meg nem botránkozni az alábbi sajnálatos eseten, melyen egy teljesen ártatlan fiatal embert támadott meg qualificálhatalan vadsággal egy gentleman hírében álló egyén: *Mácskovics Titusz* városunk több éven keresztül volt főmérnöke, léglagyári vezető igazgató.

Az eset a következő:

A helyben megjelenő „Népszava“ utolsó számában „Jótekonysági mulatság“ című cikkben a „Miaszonyunkról“ nevezett zárdá előadásáról referál és a rendezést kritika tárgyává teszi. A „Népszavát“ a Krausz és Fischer nyomdájában nyomják. Ebbe a nyomdába ma délelőtti tizenegy óraker beállított *Mácskovics Titusz*, kezében egy bikaesökkel, két tanu kíséretében és a „Népszava“ szerkesztőjét kereste. A nyomdatulajdonosok azt választották, hogy nevezett lap szerkesztője Szegeden van, mire ez a nyomdából egyik szedőt Hirth Lipótót hivatta ki és erős hangon felszólította, hogy mondja meg ki írta azt a cikket. A szedő kijelentette, hogy azt nem mondhatná meg, ha tudná is, mert az szerkesztő dolga, nem az őé.

Ere *Mácskovics Titusz* a szedőt kétszer arcra ütötte és a vasvégű bikaesökkel úgy fejbe ütötte, hogy a fiatal ember elszédült s mint aki jól végezte dolgát, e lenyegető szavakkal távozott: „**Ez csak a kezdet, mert két huszárt fogok felbérnelni, a ki felkaszabol benneteket, ha nem mondjátok meg ki írta!**“

Hirth a feljelentést azonnal megtette a megvadult gentleman ellen súlyos testi sértés és életveszélyes fenyegetés miatt, valamint a nyomdatulajdonosok magánlak sértés miatt.